

Sygn. akt II KK 389/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Błuś (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Józef Szewczyk (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie W. B.

skazanego wyrokiem nakazowym

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 5 grudnia 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od prawomocnego wyroku nakazowego

Sądu Rejonowego [...]

z dnia 28 kwietnia 2014 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok nakazowy i na podstawie art. 5 § 1
k.p.w w zw. z art. 45 § 1 k.w umarza postępowanie, obciążając
jego kosztami Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 28 kwietnia 2014 r., Sąd Rejonowy w Ł. uznał W. B. za winnego popełnienia czynów polegających na tym, że „1. w czasie od 19 sierpnia 2013 r., będąc właścicielem nieruchomości przy ul. K. 11 pomimo wysłania stosownej informacji nie wpuścił pracowników Z. spółka z o.o. na teren posesji w

celu odcięcia przyłącza wodociągowego i demontażu wodomierza; 2. W tym samym miejscu i czasie jak w pkt 1 dokonał przywłaszczenia wodomierza o wartości 118,94 zł na szkodę Z.sp. z o.o.”, tj. wykroczeń z art. 28 pkt 2 ust. 2 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U.2017.328) oraz z art. 119 § 1 k.w. Za wyżej opisane czyny wymierzono obwinionemu karę 300 (trzystu) złotych grzywny, zwalniając go od ponoszenia kosztów sądowych.

Wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 27 maja 2017 r., wobec niezaskarżenia przez żadną ze stron.

Kasację na korzyść obwinionego wniosł Rzecznik Praw Obywatelskich, zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu „rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia naruszenie prawa procesowego, tj. art. 93 § 2 k.p.w., polegające na przyjęciu, iż okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości, podczas gdy w chwili wyrokowania rzetelna ocena tych okoliczności nie była w ogóle możliwa, albowiem W. B. w toku czynności wyjaśniających nie był skutecznie wezwany na przesłuchanie w charakterze osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie, ani nie został powiadomiony, jaki czyn mu się zarzuca; co skutkowało niezapewnieniem mu prawa do ustosunkowania się w formie wyjaśnień do zarzutu w związku z którym prowadzone były te czynności”.

Skarżący wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego w całości i umorzenie postępowania z powodu przedawnienia karalności czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.

Stosownie do treści art. 93 § 2 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Według utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego brak wskazanych wątpliwości oznacza, że nie ma ich zarówno odnośnie sprawstwa danego czynu, jak i winy. Stosowanie tej instytucji prawa procesowego ustawowo zastrzeżono do najbardziej oczywistych przypadków, gdzie materiał dowodowy istniejący w aktach

sprawy jest tak jednoznaczny, że nie nasuwa żadnych istotnych wątpliwości, co do winy i okoliczności popełniania zarzucanego czynu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.12.2016 r., III KK 452/16).

W rozpoznawanej sprawie – co wykazał skarżący – wątpliwości, o których mowa powyżej niewątpliwie istnieją. Jak słusznie wskazał Rzecznik Praw Obywatelskich, na podstawie materiału dowodowego, w oparciu o który wyrokował Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie nie ma możliwości ustalenia, czy W. B. był skutecznie wezwany na przesłuchanie w charakterze obwinionego, jak również czy został powiadomiony o treści zarzutu, w związku z którym prowadzone było przedmiotowe postępowanie.

Z notatki urzędowej sporządzonej w dniu 17.02.2014 r. przez st.sierż. A. W. wynika, że nie doręczono obwinionemu wezwania, bowiem nie przebywa on na posesji przy ul. K. 11, a sama posesja wygląda na nie zamieszkaną (k - 40). Następnie wezwanie na przesłuchanie w dniu 25.03.2014r. obwiniony odebrał dopiero w dniu 1.04.2014r.(zwrotne potwierdzenie odbioru, k - 41a).

Pomimo, że wydanie wyroku nakazowego nie jest warunkowane przesłuchaniem w roli obwinionego osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie, bowiem przepis art. 54 § 7 k.p.w. przewiduje możliwość odstąpienia od przesłuchania „ jeżeli byłoby ono połączone ze znacznymi trudnościami”, to jednak nawet w takiej sytuacji należy przesłać obwinionemu stosowane pouczenie o możliwości nadesłania wyjaśnień do właściwego organu w terminie 7 dni od odstąpienia od przesłuchania. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie nie wypełniono z należytą starannością wskazanego w powyższym przepisie obowiązku.

W konsekwencji przyjęcie przed Sąd, że wina obwinionego nie budzi wątpliwości (w tym również co do zarzutu przywłaszczenia wodomierza), a następnie procedowanie w trybie nakazowym stanowiło rażące naruszenie prawa opisane w zarzucie kasacji, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku.

Przypisane obwinionemu wykroczenie zaistniało w dniu 19 sierpnia 2013 r. Zgodnie z treścią art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od popełnienia czynu.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. umorzył postępowanie z powodu przedawnienia orzekania.

Kosztami postępowania w sprawie na podstawie art. 118 § 2 k.p.w. obciążono Skarb Państwa.

kc